

Introducere, pe scurt

Proiectul bugetului de stat pe 2026 a fost publicat la 10 martie - cu aproape patru luni întârziere și după mai mult de două luni de la începutul anului fiscal. România a funcționat între timp cu regula provizorie de 1/12: nicio investiție nouă nu a putut fi demarată, administrațiile locale nu au putut planifica, iar primarul Bucureștiului a avertizat public că orașul riscă intrarea în incapacitate de plată. Întârzierea în sine este un eșec de guvernanță care merită atenție cel puțin egală cu cifrele din buget.

Bugetul țintește un deficit de 135,7 miliarde lei (în jur de 6,2% din PIB), în scădere de la un deficit preliminar de 7,7% în 2025 și de 9,3% în 2024 - cel mai mare din UE. Veniturile totale sunt estimate la 391,7 miliarde lei, iar cheltuielile la 527,4 miliarde lei (credite bugetare), respectiv 712,6 miliarde lei (credite de angajament).

Guvernul prezintă 2026 drept anul "investițiilor record." Realitatea este mai complicată.

⚠ Problema centrală

Bugetul este construit pe ipoteze macroeconomice deja sub presiune. Trimestrul IV din 2025 a înregistrat o contracție de 1,9% - cea mai abruptă din 2012 (în afara pandemiei). Dacă economia dezamăgește, baza de venituri se erodează, iar ținta de deficit devine imposibilă fără noi tăieri.

1. Contextul: de unde pornim

1.1 Consolidare fiscală forțată

Deficitul bugetar general al României a atins 9,3% din PIB în 2024 (ESA) - cel mai mare din Uniunea Europeană. [Comisia Europeană a constatat](#) în iunie 2025 că România nu a luat măsuri eficiente în cadrul Procedurii de Deficit Excesiv, declanșând obligația de a evalua suspendarea fondurilor UE.

În 2025 au fost adoptate două pachete fiscale majore: înghețarea salariilor și pensiilor, creșterea TVA (de la 19% la 21% cota standard, de la 9% la 11% cota redusă), accize mai mari, contribuții de sănătate extinse, impozit pe dividende majorat. Bugetul pe 2026 continuă înghețarea și mizează pe efectul integral al acestor măsuri: plus 6,8 miliarde lei venituri suplimentare și 3,7 miliarde lei economii.

Costul social este semnificativ. Salariile reale ale angajaților publici vor rămâne negative pe prima jumătate a lui 2026 (la care este posibil să se adauge reducerile de posturi bugetare, dacă pachetul de reformă administrativă adoptat prin OUG trece de Curtea Constituțională), iar consumul privat este prognozat în scădere. Cumulat din 2024, pierderea de putere de cumpărare a sectorului public este estimată la 15-20%, dacă este să luăm de bune datele din [Raport privind situația macroeconomică pe anul 2026 și proiecția acesteia pe anii 2027-2029](#) .

1.2 Creștere economică sub semn de întrebare

Comisia Europeană estimează o creștere reală de 1,1% pentru 2026. ING a revizuit la 0,6% după șocul din T4 2025. OCDE estimează 1,0%. Toate scenariile arată o economie care abia crește, susținută în principal de investiții finanțate din fonduri UE, nu de cererea internă.

Ce înseamnă asta pentru buget?

Veniturile de 391,7 miliarde lei presupun un PIB nominal de aproximativ 2.045 miliarde lei. **Dacă PIB-ul nominal este sub așteptări din cauza creșterii mai slabe, fiecare linie de venit - TVA, impozit pe venit, contribuții sociale - va fi sub plan.** Iar fondul de rezervă este de doar 100 milioane lei: o eroare de rotunjire într-un buget de 527 miliarde.

2. Veniturile: de unde vin banii

Veniturile totale sunt proiectate la 391,7 miliarde lei, o creștere de 20,2% față de execuția preliminară 2025. Aceasta este o țintă ambițioasă care se bazează masiv pe efectul creșterilor de taxe din 2025.

Categorie venituri	2024Realizat	2025Preliminat	2026Propus	Δ %
TOTAL VENITURI	278.146	325.792	391.729	+20,2%
Venituri curente	244.439	279.049	303.403	+8,7%
Venituri fiscale	204.693	235.986	261.141	+10,7%
— TVA (net)	88.827	108.957	128.588	+18,0%
— Impozit pe profit	35.874	40.909	42.371	+3,6%
— Impozit pe venit (net)	12.744	17.655	19.099	+8,2%
— Accize	46.328	48.320	52.466	+8,6%
Contribuții sociale	16.030	17.288	17.931	+3,7%
Venituri nefiscale	23.716	25.775	24.331	-5,6%
Fonduri UE și altele	33.707	46.743	88.326	+88,9%

Cifre în milioane lei. Sursă: Anexa nr. 1 la proiectul de lege.

Cea mai mare parte din bugetul pe 2026 este reprezentată de veniturile curente (aproximativ 77,45% din total), din care statul estimează că va încasa 303,4 miliarde lei în 2026 (cu +8,73% mai mult decât în 2025).

Veniturile curente se împart în:

- Venituri fiscale – peste 261,14 miliarde lei, respectiv 66,6% din bugetul total;
- Contribuții de asigurări - aproximativ 17,93 miliarde lei (4,5% din total);
- Venituri nefiscale – 24,33 miliarde lei (6,21% din buget).

2.1 TVA: motorul veniturilor

TVA-ul net rămâne cea mai mare sursă de venit: 156,3 miliarde lei (+16,72%). Creșterea reflectă atât majorarea cotei din 2025, cât și extinderea bazei. Dar cu consumul privat în scădere, încasarea efectivă depinde direct de performanța economiei. Dacă românii cumpără mai puțin, statul încasează mai puțin TVA, indiferent de cotă.

Dintre veniturile fiscale, cea mai mare creștere este așteptată pentru încasările din impozite și taxe pe bunuri și servicii, estimate la 192,24 miliarde lei, cu 13,73% mai mari decât în 2025. Cea mai mare pondere este reprezentată de TVA, din care statul român ar urma să încaseze 156,3 miliarde lei în 2026, mai mult cu 16,7% față de TVA-ul încasat în 2025. De asemenea, încasările din accize ar urma să crească la 52,46 miliarde lei, cu +8,58% față de finalul anului trecut. **În practică, structura veniturilor pentru 2026 arată o dependență majoră de consumul intern, în condițiile în care aproape jumătate din bugetul încasărilor este susținut de impozitele și taxele pe bunuri și servicii.**

În același timp, veniturile din impozitul pe venit, profit și câștiguri din capital ar urma să crească cu 2,75% în 2026, mult sub inflația medie anuală estimată pentru acest an. De asemenea, veniturile din taxe vamale sunt estimate la 2,64 miliarde lei, cu 7,13% mai mari decât în 2025.

Veniturile din **contribuții de asigurări** cresc cu 3,72% față de 2025, la 17,93 miliarde lei, în timp ce încasările din venituri nefiscale ar urma să scadă cu 5,6% (de la 25,77 miliarde lei în 2025, la 24,33 miliarde lei în 2026).

Veniturile nefiscale scad cu -5,6% față de anul anterior, fiind estimate la 24,33 miliarde lei în 2026. Aceste încasări provin, în mare măsură, din venituri din proprietate (19,75 miliarde lei, buget cu -5,45% mai mic decât în 2025) și din vânzări de bunuri și servicii (4,57 miliarde lei, -6,4% față de 2025).

2.2 Pariul pe fondurile europene

Cea mai spectaculoasă linie de venit este cea legată de fondurile UE, care aproape se dublează: de la 46,7 miliarde la 88,3 miliarde lei. Din acestea, 50,9 miliarde provin din PNRR. Guvernul mizează pe 2026 ca an de vârf al absorbției, dat fiind că PNRR trebuie finalizat până în august 2026.

⚠ Riscul absorbției

România a avut istoric dificultăți majore cu absorbția fondurilor europene. PNRR a avut o implementare deosebit de problematică, cu jaloane respinse sau întârziate. A miza pe 50,9 miliarde lei în încasări PNRR în ultimul an al mecanismului este, cel puțin, optimist. Orice deficit de absorbție lărgiște direct deficitul bugetar.

3. Cheltuielile: unde se duc banii

Cheltuielile totale în credite bugetare ajung la 527,4 miliarde lei, iar creditele de angajament la 712,6 miliarde lei. Diferența de 185 miliarde reprezintă angajamente multianuale - practic, facturi viitoare pe care statul le semnează astăzi.

Categorie cheltuieli	2025Preliminat	2026Propus	Δ %
TOTAL (credite bugetare)	417.945	527.413	+26,2%
Cheltuieli curente	389.389	502.600	+29,1%
— Personal	89.761	89.761	0,0%
— Bunuri și servicii	13.844	14.254	+3,0%
— Dobânzi datorie publică	48.842	58.832	+20,5%
— Subvenții	6.970	8.382	+20,2%
— Asistență socială	75.079	74.744	-0,4%
— Proiecte fonduri UE	~79.000	~148.000	+87%
— Transferuri către bugete locale	93.226	71.078	-23,8%
Cheltuieli de capital	27.530	24.813	-9,9%

Cifre în milioane lei. Proiecte fonduri UE = titlurile 56+58+60+61 agregate. Sursă: Anexa nr. 1.

Cele mai mari cheltuieli prognozate în bugetul de stat pentru anul 2026 sunt:

- 1) **Cheltuielile de personal – prognozate la 89,76 miliarde lei.** Rămân totuși aproape la același nivel din 2025, înregistrând o creștere de numai 0,02%
- 2) **Asistența socială** - 74,64 miliarde lei în bugetul pentru 2026, înregistrând o scădere de -0,57% față de execuția preliminară pentru 2025;
- 3) **Proiectele cu finanțare din Fonduri Externe Nerambursabile (FEN) Postaderare** – buget de 72,54 miliarde lei, cu o creștere considerabilă (+46,51%) față de execuția preliminară pe anul 2025.

Topul cheltuielilor din bugetul pe anul 2026 diferă față de execuția preliminară pe 2025, când transferurile între unități ale administrației publice se plasau pe primul loc, cu 93,22 miliarde lei cheltuite (față de un buget de 71,07 miliarde lei în 2026). Cheltuielile de personal se regăseau pe locul al doilea, cu o valoare similară cu bugetul pentru anul curent, în timp ce cheltuielile pentru asistența socială ocupau locul al treilea.

Categoriile de **cheltuieli** care **înregistrează scăderi** în bugetul pe 2026, comparativ cu execuția preliminară pentru anul 2025, sunt:

- Proiectele cu finanțare din FEN aferente cadrului financiar 2014 – 2020 și din fondul de modernizare: buget de 2,12 miliarde lei, mai mic cu 84,18% față de 2025. Scăderea este însă firească, aflându-ne deja aproape de finalul cadrului financiar 2021 – 2027.
- Transferurile între unități ale administrației publice: buget mai mic cu 23,76% (de la 93,22 miliarde lei în 2025, la 71,07 miliarde lei în 2026);
- Alte cheltuieli: buget cu 3,12% mai mic în 2026;
- Asistența socială: scădere de 0,57%.

Creșteri considerabile (peste 40%) față de anul precedent sunt remarcate pentru:

- Proiectele realizate din granturi aferente PNRR: buget de 45,62 miliarde lei, mai mare cu 65,72% față de anul anterior (cel puțin optimist, având în vedere istoricul României de absorbție a banilor din PNRR și luând în considerare închiderea PNRR în august 2026);
- Operațiunile financiare: +55,55% (buget de 2,28 miliarde lei în 2026);
- Proiecte cu finanțare din FEN postaderare (investiții din fonduri europene aferente actualului cadru financiar): buget mai mare cu 46,51% în 2026, respectiv de 72,54 miliarde lei.

Dobânzile: cheltuiala care crește cel mai repede

Dobânzile la datoria publică ajung la 58,8 miliarde lei - o creștere de 20,5% și a treia cea mai mare linie de cheltuieli după personal și asistență socială. Dobânzile reprezintă 11,2% din totalul cheltuielilor.

▲ Cifra care contează

România cheltuiește mai mult pe dobânzi (58,8 miliarde lei) decât pe bunuri și servicii pentru întregul aparat de stat (14,3 miliarde lei). Raportul se va înrăutăți: estimările 2027-2029 arată dobânzile în continuare în creștere, în timp ce cheltuielile operaționale stagnează. Acesta este prețul fiscal al anilor de amânare a consolidării.

Înghețarea salariilor și pensiilor

Cheltuielile de personal sunt înghețate la exact 89,76 miliarde lei - identic cu 2025. Asistența socială este practic staționară la 74,7 miliarde. Împreună, aceste două linii reprezintă în jur de 31% din totalul cheltuielilor. Înghețarea este piatra de temelie a consolidării, dar costul uman este real: angajații publici se confruntă cu al treilea an de stagnare nominală în condiții de inflație de 5-7%.

Cum se împart banii pe domenii

Domeniu cheltuieli	2025Preliminat	2026Propus	Δ %
TOTAL (credite bugetare)	417.945	527.413	+26,2%
Servicii publice generale	156.551	176.423	+12,7%
Apărare	29.187	34.277	+17,44%
Ordine publică și siguranță națională	39.809	44.214	+11,07%
Învățământ	56.928	56.690	-0,42%
Sănătate	19.402	22.856	+17,81%
Cultură, recreere și religie	6.588	6.611	+0,35%
Asigurări și asistența socială	77.473	78.414	+1,22%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	20.004	12.422	-39,43%
Protecția mediului	6.805	5.538	-18,61%
Ațiuni generale economice, comerciale și de muncă	13.413	18.033	+34,45%
Combustibili și energie	2.756	396	-85,62%
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	1.041	500	-52,01%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	27.895	27.859	-0,13%
Transporturi	41.973	41.101	-2,08%

Comunicații	585	1.591	+171,83%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	414	427	+5,38%
Alte acțiuni economice	25	44	+75,08%

Cifre în milioane lei (credite bugetare). Sursă: Anexa nr. 1.

Categoria de servicii publice generale, bugetată la 174,87 miliarde lei (credite bugetare), cu o creștere de 12,7% față de anul anterior, include cheltuieli pentru domeniile:

- 1) **Autorități publice și acțiuni externe** (practic, aparatul administrativ) - **creștere de 50%** (+25,65 miliarde lei) față de anul anterior, cu un buget de 76,93 miliarde lei în 2026.

În ciuda creșterii bugetului pentru acest domeniu, cheltuielile de personal scad cu aproape 10% față de anul anterior (buget de ~6,96 miliarde lei în 2026), iar cheltuielile cu bunuri și servicii, de 1,36 miliarde, scad cu -4,35%. **Majorarea bugetului** pentru acest domeniu **provine**, în principal, **din PNRR**: pe componenta nerambursabilă, statul estimează că va cheltui 13,4 miliarde lei în 2026, cu peste 700% mai mult decât în 2025, când au fost cheltuite ~1,7 miliarde lei. Componenta de împrumut a PNRR se majorează în bugetul pe 2026 la 7,88 miliarde lei, înregistrând o creștere de 413,25% față de anul anterior.

Alte creșteri considerabile pentru acest domeniu se remarcă pentru liniile bugetare „alte transferuri” (buget de 22,62 miliarde lei, +33,9%) și Fonduri Europene clasice (23,06 miliarde lei, +29,88%).

- 2) **Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației publice** – un buget cu -32,31% mai mic decât în 2025, respectiv de 31,42 miliarde lei. Această cheltuială reprezintă, în fapt, transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat, adică subvenții pe care statul le alocă pentru plata pensiilor, dar și transferuri către FNUASS.
- 3) **Alte servicii publice generale** – buget de 4,44 miliarde lei, în scădere cu 28,36% față de anul anterior.
- 4) **Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare** – buget de ~3,2 miliarde lei, majorat cu peste 25% față de anul anterior. Peste 1,7 miliarde sunt destinate transferurilor.

Apărare: un angajament în creștere

Cheltuielile pentru apărare (capitolul 60) cresc la 78,5 miliarde lei în credite bugetare (+13,8%), iar creditele de angajament ajung la 140,97 miliarde, reflectând programele multianuale de înarmări. Guvernul urmărește ținta NATO de 2,5% din PIB. În contextul geopolitic actual, acest lucru este explicabil politic, dar înseamnă că alte sectoare sunt compresate și mai mult.

Cheltuielile pentru acest capitol se împart în:

- **34,27 miliarde lei** (+17,44%) credite bugetare, respectiv 94,16 miliarde lei (+8,9%) credite de angajament pentru **apărare**;
- **44,21 miliarde lei** (+10,28%) credite bugetare, respectiv 46,81 miliarde lei (+4,24%) credite de angajament pentru **ordine publică și siguranță națională**.

Din **bugetul pentru apărare**, mai mult de jumătate din fonduri (**18,91 miliarde lei**, în creștere cu 33,21% față de anul precedent) sunt alocate **pentru investiții** (cheltuieli de capital – active nefinanciare). Aproximativ o treime este alocată pentru cheltuielile de personal, în valoare de 11,21 miliarde lei, aproape la același nivel înregistrat în 2025 (+3,38%). Pentru bunuri și servicii sunt bugetate 2,86 miliarde lei, iar restul de ~1,3 miliarde lei se împart între transferuri, asistență socială și alte cheltuieli.

Bugetul pentru ordine publică și siguranță națională vizează, în primul rând, **cheltuielile de personal**, care **ocupă peste 70% din total**, cu o alocare de 31,63 miliarde lei (creștere de +6,38%). Pentru transferuri se cheltuie 3,2 miliarde lei (+5,25%), iar pentru bunuri și servicii 2,42 miliarde (-4,08%). Bugetul cheltuielilor pentru **proiecte din fonduri europene** crește considerabil, la 2,25 miliarde lei credite bugetare, fiind **mai mare cu peste 292%** față de cheltuielile efectuate în 2025. Pentru proiecte din granturi PNRR s-au alocat 2,12 miliarde lei (+3,78%), iar bugetul investițiilor din fonduri naționale (cheltuieli de capital) crește cu aproape 30%, la 1,6 miliarde lei în 2026.

Pe subdomenii, bugetul pentru ordine publică și siguranță națională se împarte astfel:

- 8,6 miliarde lei (19,45% din total) pentru poliție;
- 8,14 miliarde lei (18,4%) pentru autorități judecătorești;
- 6,5 miliarde lei (15,42%) pentru siguranță națională;
- 5,2 miliarde lei (~12%) pentru administrația centrală;
- 5,1 miliarde lei (~12%) pentru protecție civilă și protecție contra incendiilor;
- 3,16 miliarde lei (7,14%) pentru jandarmerie;
- 2,75 miliarde lei (6,2%) pentru penitenciare;
- ~2 miliarde lei (4,5%) pentru paza și supravegherea frontierei;
- ~2,4 miliarde lei - alte cheltuieli.

Educație și sănătate

Bugetul cheltuielilor social culturale crește ușor (+2,61%) în 2026, la 164,57 miliarde lei. Din acest buget, aproape jumătate (47,6%) este ocupat de domeniul asigurărilor și asistenței sociale, aproximativ o treime de bugetul învățământului (56,7 miliarde lei). Restul banilor se împart între sănătate (22,85 miliarde) și între bugetul pentru cultură, recreere și religie (6,61 miliarde lei).

Educația primește 56,7 miliarde lei (practic staționar față de 2025). Sănătatea are 22,9 miliarde de la bugetul de stat (+17,8%, dar în principal din proiecte europene de spitale, nu din îmbunătățiri operaționale). Bugetul include 100 milioane lei pentru programul „Sport în Școală”. Aceste sectoare nu primesc tipul de investiție transformațională care ar semnala o trecere spre economia bazată pe cunoaștere.

Bugetul pentru învățământ (finanțarea de la nivel național) este ocupat, în bună măsură (~62%) de cheltuielile de personal, care scad cu -3,14% față de anul anterior, la 34,94 miliarde lei. Peste 5,4 miliarde lei din cheltuieli mizează pe investițiile din fondurile nerambursabile PNRR, pentru care bugetul alocat crește cu aproape 12% față de cheltuielile din 2025. Bugetul educației se împarte, pe principalele subdomenii, astfel:

- 23,96 miliarde lei (-0,8%) pentru învățământ secundar;
- 12,94 miliarde lei (scădere de -0,34%) pentru învățământ preșcolar și primar;
- 9,93 miliarde lei (-1,17%) „alte cheltuieli în domeniul învățământului”;
- 3,66 miliarde lei (+0,01%) administrație centrală;
- 2,63 miliarde lei (-0,06%) pentru învățământ nedefinibil prin nivel, care include, în principal, învățământul special (2,51 miliarde lei), dar și bibliotecile centrale, universitare și pedagogice;
- 1,11 miliarde lei (+8,98%) pentru învățământ superior, adică pentru învățământ universitar.

Bugetul pentru sănătate (partea de finanțare din bugetul de stat) crește la 22,82 miliarde lei (+17,05%). Suplimentar față de cheltuielile din bugetul de stat, în bugetul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (sume din FNUASS) se alocă 82,79 miliarde lei în 2026, cu -1,9% mai puțin decât execuția preliminară pe 2025.

Cele mai mari sume din bugetul de stat pentru sănătate sunt destinate transferurilor între unități ale administrației publice (6,85 miliarde lei), urmate de cheltuielile pentru bunuri și servicii, în sună de 5,71 miliarde (+2,46%). Cheltuielile de personal scad cu aproape 8,5% față de sumele cheltuite în 2025, bugetul pentru 2026 fiind de aproximativ 2,52 miliarde lei.

Majorarea bugetului pentru sănătate este determinată, în principal, de fondurile

europene. Finanțarea din FEN postaderare crește la 2 miliarde lei, cu +127,97% față de nivelul înregistrat în 2025, în timp ce proiectele din granturi PNRR primesc o alocare de 4,5 miliarde lei, mai mare cu aproape 55% față de execuția preliminară din 2025.

Pentru **cultură, recreere și religie**, bugetul rămâne la aproape același nivel cu plățile efectuate anul trecut: 6,61 miliarde lei. Aproape trei sferturi din buget (4,7 mld) este alocat pentru „alte servicii în domeniile culturii, recreerii și religiei”, în timp ce pentru servicii culturale (ex: biblioteci, muzee, edituri, consolidarea monumentelor istorice etc.) se alocă 0,9 miliarde lei, iar pentru servicii recreative și sportive 0,89 miliarde.

Bugetul **asigurărilor și asistenței sociale**, în valoare de **78,41 miliarde lei** (+1,22%) este destinat, în principal, cheltuielilor pentru asistența socială. Cei mai mulți bani sunt alocați pentru **pensii și ajutoare pentru bătrânețe (36,14 miliarde lei)**, urmat de **asistența socială pentru familie și copii (24,3 miliarde lei)**. Pentru asistența socială în caz de invaliditate se acordă 7,94 miliarde, iar pentru prevenirea excluderii sociale 5,8 miliarde lei (din care 5,57 miliarde reprezintă ajutorul social).

(!) Este important de menționat faptul că bugetul pensiilor este gestionat prin bugetul asigurărilor sociale de stat, care prevede cheltuieli în valoare de 158,9 miliarde lei în 2026, mai mari cu numai 0,53% față de cele efectuate în anul precedent. Contribuțiile asiguraților acoperă numai 127,3 miliarde lei din venituri, în timp ce statul subvenționează pensiile cu cele peste 36 miliarde lei menționate anterior.

Locuințe și protecția mediului

Capitolul de servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape primește, în anul 2026, un buget cu -33% mai mic decât execuția preliminară din 2025. Suma de 17,96 miliarde lei se împarte între: domeniul locuințelor, serviciilor și dezvoltării publice (12,44 miliarde) și protecția mediului (5,53 miliarde lei).

Pentru locuințe, servicii și dezvoltare publică, scăderea se datorează în principal tăierii de transferuri între unități ale administrației publice, care scad la 8,28 miliarde lei în 2026, de la 15,11 miliarde lei în 2025. Deși înfime raportat la totalul bugetului de stat, investițiile din fonduri naționale aproape se dublează în 2026, fiind bugetate 0,4 miliarde lei pentru cheltuielile de capital.

În același timp, bugetul pentru protecția mediului scade considerabil pentru transferuri, de la 270,3 miliarde lei în 2025, la 0,01 miliarde lei în 2026.

Transporturi: titlul de „investiții record”

Ultima parte a bugetului cheltuielilor de stat – „**acțiuni economice**”, care include domenii precum transporturi, agricultură, combustibili și energie – primește o alocare totală de **89,96 miliarde lei**, cu 2,11% mai mult decât plățile efectuate în 2025. Transporturile reprezintă domeniul cu cea mai mare alocare din această categorie, urmat de „agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare” și de „acțiuni generale economice, comerciale și de muncă”. Cele trei domenii reprezintă, cumulativ, peste 96% din bugetul total pentru capitolul „acțiuni economice”.

Transporturile primesc 41.1 miliarde lei în credite bugetare, iar creditele de angajament ajung la 107,3 miliarde. Dar o parte semnificativă este cofinanțată UE (PNRR și coeziune), ceea ce înseamnă că efortul fiscal net din surse naționale este considerabil mai mic decât sugerează titlul.

Alocările pentru domeniul transporturilor scad ușor (-2,08%) față de anul anterior. Cele mai mari tipuri de cheltuieli sunt, după cum urmează:

1. Proiectele finanțate din FEN postaderare: 19,6 miliarde lei, +41,4% față de anul anterior;
2. Proiectele din granturi PNRR: 5,95 miliarde lei, cu o creștere de 21,47% față de 2025;
3. Proiectele din împrumuturi PNRR: 5 miliarde lei, în scădere cu -48,77% față de anul anterior;
4. Transferuri: ~5 miliarde lei;
5. Subvenții: 3,5 miliarde lei (-3,5%).

Din suma totală de 41,1 miliarde lei, se alocă:

- 23,84 miliarde lei pentru transport rutier, mai precis pentru drumuri și poduri;
- 15,6 miliarde lei pentru transport feroviar, din care 11,74 mld pentru căi ferate, iar 3,85 miliarde lei pentru metrou;
- 0,76 miliarde lei pentru administrația centrală;
- 0,8 miliarde lei pentru alte tipuri de transport.

Pentru **agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare** se alocă **27,86 miliarde lei în 2026**, un buget similar cu execuția pe 2025. Peste 70% din fonduri sunt alocate pentru proiectele cu finanțare europeană postaderare, al căror buget de 19,74 miliarde lei este cu peste 51% mai mare decât plățile efectuate în 2025. Aproximativ 23% din buget este destinat transferurilor (~4,4 miliarde lei) și subvențiilor (~2,2 miliarde).

Pe subdomenii, mare parte din acest buget (19,56 miliarde lei) este notat pe linia „alte cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii. Pentru agricultură se alocă 6 miliarde lei, cu aproape 47% mai mult decât sumele cheltuite în 2025. Banii pentru agricultură se împart, în principal, între programe pentru sprijinirea producătorilor agricoli (3,04 miliarde lei, buget majorat cu peste 55%) și între îmbunătățiri funciare, irigații, desecări și combaterea eroziunii solului (2,7 miliarde lei, respectiv +41,81%).

Un buget cu 34,45% mai mare decât execuția preliminară pe 2025 primește domeniul **acțiunilor generale economice, comerciale și de muncă (18,03 miliarde lei credite bugetare)**. Din această sumă, aproximativ două treimi sunt destinate programelor de dezvoltare regională și socială (11,32 miliarde lei). Restul banilor se împart între:

- „alte cheltuieli pentru acțiuni generale economice și comerciale” - 3,32 miliarde lei, cu 140,15% mai mult decât în 2025;
- Susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale: 1,6 miliarde lei (+224,18%);
- Ajutoare de stat: 1,42 miliarde lei (-20,94%);
- Alte subdomenii.

O altă perspectivă pentru bugetul cheltuielilor din 2026

Dincolo de dimensiunea matematică a bugetului, este cel puțin la fel de relevantă perspectiva temelor politice și sociale, care au stârnit interesul cetățenilor și au ocupat agenda publică în ultimii ani. Încă din 2023, când deteriorarea echilibrului fiscal-bugetar a rămas în memoria colectivă drept „problema găurii bugetare” – deloc o surpriză dacă ne uităm la [măsurile populiste din ultimul deceniu](#) – România a început traversarea unei perioade marcate de episoade care au afectat încrederea publică în instituții și în modul de gestionare a resurselor publice.

Anul super-electoral 2024, definit de suprapunerea mai multor scrutinuri electorale, s-a încheiat într-un climat de instabilitate politică și economică, determinat de anularea alegerilor prezidențiale, cu o societate ultra-divizată și cu un deficit de -9,3% din PIB – cel mai mare din Uniunea Europeană și din istoria țării. Prima jumătate a anului 2025 a fost dominată de efectele acestor crize, iar deciziile reale de reducere a deficitului bugetar au fost amânate până la închiderea crizei politice, odată cu organizarea alegerilor prezidențiale în luna mai, și până la încheierea perioadei electorale. A doua jumătate a

anului trecut a venit cu primele măsuri de redresare fiscală, care s-au tradus prin majorarea costurilor de trai și prin venituri mai mici pentru anumite categorii sociale. În același timp, finalul anului 2025 a readus în atenția publică problemele structurale ale sistemului de justiție, amplificând presiunea în ceea ce privește responsabilitatea morală a tăierii pensiilor speciale, într-o perioadă marcată de dificultăți economice.

În acest context, modul de distribuire a banilor publici capătă, mai mult decât oricând, o semnificație care depășește simpla analiză a cifrelor. Bugetul pentru 2026 indică o structură a veniturilor dependentă în mare măsură de consumul intern și de absorbția fondurilor europene, în timp ce principalele categorii de cheltuieli sunt menținute, în mare parte, la nivelurile alocate în 2025. Însă dincolo de aceste cifre, analiza bugetului pentru 2026 trebuie privită și prin prisma unor subiecte cu puternică relevanță publică: modul în care este reflectat în buget rezultatul referendumului privind finanțarea Bucureștiului – la mai mult de un an de la organizarea acestuia –, nivelul finanțării publice acordate partidelor politice și evoluția cheltuielilor cu pensiile magistraților, inclusiv implicațiile legate de jalonul privind pensiile speciale din PNRR.

Finanțarea partidelor politice

Anul 2026 vine cu un buget mai mic pentru finanțarea partidelor politice din bani publici. Bugetul pentru acest an este de 0,2 miliarde lei (209,2 milioane), mai mic cu aproape 10% față de cheltuielile efectuate în 2025. Scăderea este și mai dramatică dacă ne raportăm la nivelul înregistrat până la finalul anului 2024, când pentru finanțarea partidelor se cheltuiseră 386,8 milioane lei, însemnând o scădere de aproape 46% în 2026 (față de 2024).

Pensiile speciale

Pensiile speciale ale magistraților au revenit în prim-planul dezbaterii publice în ultimii ani, atât din perspectiva sustenabilității bugetare, cât și din cea a echității sociale. Într-un context marcat de măsuri de consolidare fiscală și de creșterea costurilor de trai pentru populație, existența unor categorii de pensii calculate pe baze diferite față de sistemul contributiv a devenit unul dintre cele mai sensibile subiecte ale politicii publice din România.

Din perspectivă bugetară, pensiile de serviciu reprezintă o categorie relativ redusă ca număr de beneficiari, dar cu valori individuale semnificativ mai mari decât pensiile din sistemul public. În cazul magistraților, pensiile sunt calculate în funcție de veniturile din ultimii ani de activitate și sunt acoperite în mare parte din bugetul de stat, diferența dintre contribuții și valoarea pensiei fiind suportată de la bugetul public. Într-un context în care

guvernul a adoptat măsuri de reducere a deficitului bugetar, menținerea acestor mecanisme a generat critici legate de distribuirea echitabilă a costurilor ajustării fiscale.

Subiectul are însă și o dimensiune europeană. Reforma pensiilor speciale reprezintă unul dintre jaloanele incluse în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), iar neîndeplinirea acestuia a dus deja la blocarea unei părți din fondurile europene alocate României. Jalonul 215 din PNRR prevede reformarea pensiilor de serviciu astfel încât acestea să fie mai apropiate de principiul contributivității și să reducă presiunea asupra bugetului public. În lipsa unor modificări legislative conforme cu aceste angajamente, România riscă să piardă o parte din finanțarea europeană destinată investițiilor și reformelor.

În acest context, discuția despre pensiile speciale depășește dimensiunea strict bugetară. Pe de o parte, există argumentul responsabilității morale și al echității sociale: într-o perioadă în care ajustarea fiscală este suportată de majoritatea contribuabililor, menținerea unor regimuri privilegiate devine dificil de justificat în fața opiniei publice. Pe de altă parte, reforma acestui sistem a devenit o condiție explicită pentru accesarea integrală a fondurilor europene din PNRR.

Prin urmare, modul în care statul român gestionează această problemă are implicații atât pentru credibilitatea politicilor fiscale interne, cât și pentru relația cu instituțiile europene. Deși legea pensiilor speciale a fost promulgată luna trecută, termenul pentru îndeplinirea jalonului de 231 milioane de euro din PNRR a fost depășit, ceea ce a dus, cel puțin temporar, în lipsa unor negocieri suplimentare, la pierderea acestor bani.

Bugetul capitalei

În noiembrie 2024, bucureștenii au validat toate cele trei întrebări ale referendumului local, inclusiv pe cea referitoare la repartizarea impozitelor între Primăria Generală și sectoare. Totuși, deși rezultatul referendumului a fost validat, aplicarea lui presupunea modificări legislative care nu au fost operate nici în 2025 și nu se regăsesc nici în bugetul de stat pentru 2026.

Bugetul Capitalei (PMB și instituțiile subordonate), estimat la aproximativ 12 miliarde lei anual, reflectă mai multe probleme structurale: nivelul datoriei publice, nevoia de investiții pentru corectarea unor disfuncționalități cronice și constrângerile generate de ponderea ridicată a cheltuielilor administrative și de funcționare.

Principala sursă de venit a Capitalei rămâne suma distribuită din cotele și sumele defalcate din impozitul pe venit, estimată la aproximativ 4,32 miliarde lei în 2025. Una

dintre vulnerabilitățile centrale ale bugetului Bucureștiului este însă rigiditatea cheltuielilor. Într-o analiză [publicată la finalul anului trecut](#), arătam că peste 70% din bugetul PMB este consumat de funcționare, iar spațiul rămas pentru investiții este limitat. Mai precis, cheltuielile curente erau estimate la 9,7 miliarde lei, adică 81,44% din bugetul general al Municipiului București. Din bugetul alocat exclusiv Primăriei, 87,5% din bani, respectiv 6,8 miliarde lei, reprezentau cheltuieli curente – obligații recurente, dificil de ajustat în absența unor reforme majore și care trebuie acoperite indiferent de viziunea politică a administrației.

În pofida rezultatului referendumului, mecanismul de repartizare a impozitului pe venit rămâne, în esență, același și în 2026. Conform prevederilor din legea bugetului de stat, impozitul pe venit colectat la nivelul municipiului București continuă să fie repartizat prin decizie administrativă a Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București. Formula stabilită menține logica actuală de distribuire: 14% din sumele colectate sunt alocate într-un cont distinct aflat la dispoziția Consiliului General al Municipiului București pentru finanțarea serviciilor publice generale și a proiectelor de dezvoltare, în timp ce din cota de 86% distribuită administrațiilor locale doar 44% revine bugetului municipiului București, iar restul de 56% este direcționat către bugetele sectoarelor.

Mai mult, din această cotă de 56% destinată sectoarelor, o parte – respectiv 1,5% – este transferată către județul Ilfov pentru finanțarea cheltuielilor de dezvoltare, iar diferența se repartizează sectoarelor Capitalei direct proporțional cu numărul de locuitori. În practică, această formulă menține fragmentarea veniturilor provenite din impozitul pe venit și limitează capacitatea Primăriei Generale de a decide asupra uneia dintre principalele surse de finanțare ale orașului.

Prin urmare, deși bucureștenii s-au pronunțat în 2024 pentru o schimbare a modului de repartizare a acestor venituri, rezultatul referendumului nu este reflectat nici în construcția bugetară pentru 2026. În lipsa unor modificări legislative care să transfere această decizie la nivelul Consiliului General al Municipiului București, sistemul actual continuă să funcționeze pe baza aceleiași logici stabilite prin legea bugetului de stat, menținând o discrepanță între responsabilitățile financiare ale Primăriei Generale și controlul efectiv asupra resurselor orașului.

a) o cotă de 14% într-un cont distinct de venituri deschis pe codul de identificare fiscală al municipiului București, pentru constituirea unui fond la dispoziția Consiliului General al municipiului București, ce se utilizează cu prioritate pentru finanțarea serviciilor publice generale de la nivelul municipiului București, pentru asigurarea cofinanțării proiectelor de infrastructură și pentru susținerea programelor de dezvoltare locală.

b) din suma corespunzătoare cotei de 86%, o cotă de 44% se repartizează pentru bugetul local al municipiului București, iar diferența de 56% se repartizează județului Ilfov și sectoarelor municipiului București; |

11

c) din suma corespunzătoare cotei de 56% prevăzute la lit. b), o cotă de 1,5% se repartizează județului Ilfov, într-un cont distinct de venituri, pentru finanțarea cheltuielilor secțiunii de dezvoltare, iar diferența se repartizează sectoarelor municipiului București, direct proporțional cu numărul de locuitori ai fiecărui sector, așa cum este stabilit în datele definitive publicate pe site-ul Institutului Național de Statistică cu privire la diseminarea Recensământului populației și locuințelor, la data de 1 decembrie 2021. Suma corespunzătoare cotei de 1,5% se va estima de către Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice București și se va comunica Consiliului Județean Ilfov.

Sursa: [Legea Bugetului de Stat 2026](#)

4. Probleme structurale și de guvernanță

4.1 Întârzierea în sine

Publicarea bugetului la 10 martie, cu adoptarea parlamentară încă în așteptare, înseamnă că România a funcționat cel puțin 2-3 luni fără buget aprobat. Sub regula de 1/12, nicio investiție nouă nu poate fi începută, niciun program nou lansat, iar administrațiile locale nu pot planifica. Primarul Bucureștiului a avertizat public că Primăria riscă intrarea în incapacitate de plată. Costurile întârzierii nu apar în niciun document bugetar, dar sunt reale.

4.2 Transparența bugetară

Deși proiectul conține detalii considerabile, persistă mai multe probleme de transparență:

Diferența credite de angajament vs. credite bugetare: Cei 185 miliarde lei diferență reprezintă obligații fiscale viitoare - o formă de cheltuială ascunsă care este rar dezbătută public.

Puteri extinse de realocare: Legea bugetului conține cel puțin 15 articole (art. 11-28) care acordă puteri de derogare pentru transferul creditelor între linii bugetare legate de fonduri UE. Flexibilitatea operațională este necesară, dar efectul cumulat este că o parte semnificativă a cheltuielilor poate fi realocată fără aprobarea Parlamentului.

Fondul de rezervă: 100 milioane lei nominal, dar legea permite virări extinse pe tot parcursul anului, creând efectiv o autoritate discreționară de cheltuieli care ocolește aprobarea parlamentară inițială.

4.3 Finanțarea administrațiilor locale

Bugetul restructurează finanțarea locală: cotele din impozitul pe venit se schimbă (15% județe, 63% municipii/orașe/comune cu mecanism de clawback, 6% fond județean, 14% cont național de echilibrare, 2% teatre). Transferurile TVA către bugete locale cresc la 27,7 miliarde lei. Noua formulă introduce complexitate suficientă pentru a reduce predictibilitatea planificării locale. Cetățenii au și mai puține posibilități de a urmări cum se traduc taxele lor în servicii locale.

5. Ce lipsește din acest buget

5.1 O strategie de creștere

Bugetul este un exercițiu de consolidare, nu o strategie de creștere. Este, poate, inevitabil în contextul Procedurii de Deficit Excesiv, dar documentul nu oferă nicio viziune privind tranziția de la stabilizare fiscală la creștere sustenabilă. Estimările 2027-2029 arată o reducere graduală a deficitului (până la 89,9 miliarde lei în 2029), dar prin același mecanism: restrângerea

cheltuielilor, nu creșterea veniturilor prin dezvoltare. Nu există nicio politică industrială, strategie de digitalizare sau plan de investiții în capitalul uman încorporate în structura bugetului.

5.2 Revizuirea cheltuielilor și eficiența

Articolul 77 obligă ministerele care au făcut obiectul analizelor de cheltuieli (Educație, Sănătate, Mediu) să implementeze măsuri de eficientizare. Referința este procedurală, nu substanțială: semnalează conformarea cu cerințele UE fără a încorpora o bugetare reală pe performanță. Nu există niciun mecanism de monitorizare a implementării sau de raportare a rezultatelor.

5.3 Climă și mediu

Protecția mediului primește 6,1 miliarde lei în credite bugetare, dar majoritar din proiecte finanțate UE. Bugetul include venituri de 8,0 miliarde lei din certificate ETS, dar legătura dintre aceste venituri și investițiile verzi este opacă. Nevoile de tranziție justă - în special în zonele dependente de cărbune precum Gorj - nu sunt vizibil adresate.

6. Concluzii și recomandări

Acest buget este un document de management al crizei, nu o strategie de dezvoltare. Face ce cere cadrul fiscal european - consolidare către 6,2% - dar oferă puțin dincolo de conformitate.

6.1 Credibilitatea fiscală

Ținta de deficit de 6,2% este realizabilă doar dacă (a) ipotezele macroeconomice se confirmă, (b) absorbția fondurilor UE atinge niveluri fără precedent și (c) nu apar șocuri economice semnificative. Având în vedere contracția din T4 2025 și incertitudinea comercială globală, toate cele trei condiții sunt la risc. Guvernul ar trebui să pregătească scenarii de contingență și să le prezinte transparent, în loc de un buget cu un singur scenariu.

6.2 Transparența bugetară

România ar trebui să publice, în paralel cu legea bugetului: date deschise pe toate liniile bugetare în format prelucrabil automat (machine-readable); prognoza macroeconomică completă care stă la baza proiecțiilor de venituri; un rezumat al bugetului pentru cetățeni în limbaj accesibil; și rapoarte trimestriale de execuție cu analiză de varianță. Practica actuală de a publica anexe PDF dense, care necesită experți pentru a fi interpretate, nu este compatibilă cu responsabilitatea democratică. În contextul declarațiilor Prim-ministrului României cu privire la cele „peste 30.000” proiecte de investiție deschise în diverse stadii și implementate de autoritățile locale, Guvernul ar trebui să realizeze un panou de board (dashboard) cu aceste investiții, incluzând sursa finanțării, stadiul lor și informații relevante pentru monitorizarea acestora de către cetățeni și organizațiile societății civile.

6.3 Fondurile europene

Bugetul mizează masiv pe un an de vârf al absorbției UE. Aceasta necesită o capacitate administrativă excepțională. Guvernul ar trebui să actualizeze [panoul de bord \(dashboard\)](#) public în timp real pentru monitorizarea stadiului jaloanelor PNRR și a disbursărilor. Cetățenii și organizațiile societății civile au nevoie de instrumente pentru a verifica dacă titlul de „investiții record” se traduce în rezultate concrete.

6.4 Impactul social

Înghețarea salariilor și pensiilor, combinată cu inflația ridicată, impune o sarcină disproporționată angajaților publici și pensionarilor. Bugetul ar trebui să includă o evaluare a impactului distribuțional și măsuri compensatorii țintite pentru grupurile cele mai afectate, în special pensionarii cu venituri mici și angajații publici pe salariul minim.

6.5 Competitivitate și infrastructură democratică

Dacă România ia în serios agenda competitivității articulată la nivel UE, bugetul trebuie să o reflecte. Asta înseamnă nu doar drumuri și apărare, ci investiții în capital uman, cercetare, guvernare digitală, participare civică și calitate instituțională. Alegerile bugetare ale României trimit un semnal - iar semnalul actual este că aceste lucruri nu sunt priorități.